

Finansregnskap

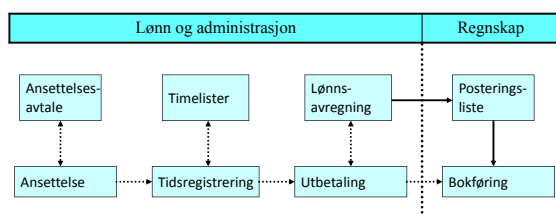
Lønn og merverdiavgift (student)

Generelt

- Økt aktivitet (vekst) fører til behov for:
 - Økte investeringer i eiendeler
 - Mer kapital (lån og egenkapital)
 - (Flere) ansatte

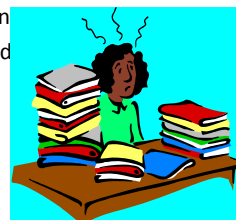


Lønningsrutinen



Ansatte - forpliktelser

- Arbeidsgivers plikter
 - Innhente skattekort elektronisk
 - Trekke og innbetale forskudd
 - Beregne og betale arbeidsgiveravgift
 - Beregne og utbetale ferielønn
 - Utarbeide lønns- og trekkoppgave



Forskuddstrekk og arbeidsgiveravgift

• Generelt

- Forskuddstrekk
 - Trekkes av bruttolønn
 - Forpliktelse for bedriften
 - Settes inn på egen bankkonto (bankkonto skattetrekk)
- Arbeidsgiveravgift
 - Finansiering av folketrygden
 - Normalt 14,1 % av lønn
 - Kostnad for bedriften

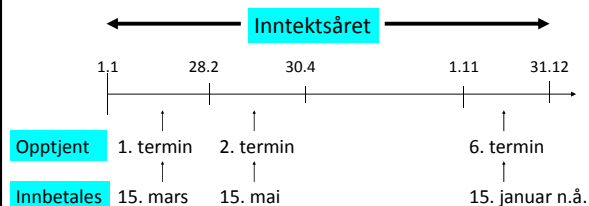


Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Arbeidsgiveravgift og skattetrekk



Årsregnskapet

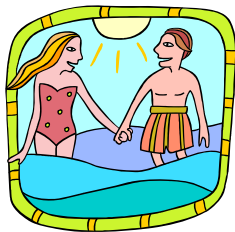
Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Ferielønn/-penger

• Oversikt

- Regulert i ferieloven
 - De ansatte har krav på ferie og lønn i ferien – feriepenger.
 - Ferielønnen er som hovedregel 10,2 % av lønn i opptjeningsåret (12 % for person med 5 ukers ferie)
 - Ferielønnen utbetales når arbeidstakeren tar ferie
 - Påløpne feriepenger er en kostnad for bedriftene

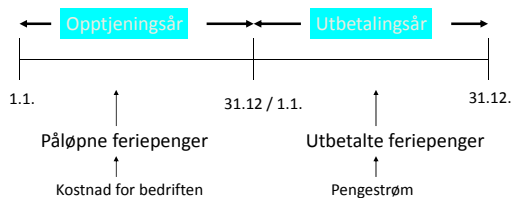


Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Ferielønn/-penger

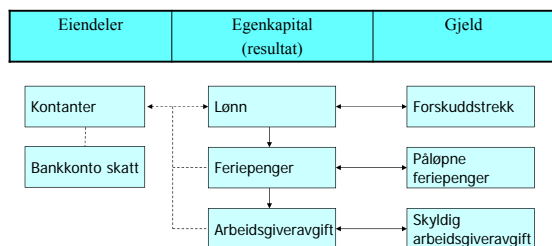


Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Regnskapsmodellen



Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Regnskapsføring av lønn

Eksempel:

- Stein Tall er eier av regnskapskontor.
- Som hjelp i virksomheten har han ansatt Siv Debet
 - Timelønn
 - Ekstra godtgjørelse for arbeid utover ordinær arbeidstid (overtid)



Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Regnskapsføring av lønn

Eksempel

- Grunnlag for lønnsberegning: Lønnsdata Siv Debet januar/februar:
 - Ordinær arbeidstid per måned er på 150 timer.
 - Overtid i februar er på 40 timer
 - Ordinær timelønn er på 100 kroner
 - Timelønn for overtid er 150 kroner
 - Skattesatsen er på 30 % av ordinær lønn og 50 % av overtidbetalingen



Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Regnskapsføring av lønn

Siv Debet		Brutto-lønn	Skattetrekk	Netto-lønn
Februar 20x1				
Ordinær lønn	(=150 · 100)	15 000	(4 500)	10 500
Overtid	(= 40 · 150)	6 000	(3 000)	3 000
		21 000	(7 500)	13 500
		↑		
	Kostnad for bedriften		Forpliktelse for bedriften	

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
– en grunnleggende innføring



TROND KRISTOFFERSEN

- Beregninger per februar 20x1:

- Bruttolønn · sats =

- Bruttolønn · sats =

- Bruttolønn · sats =

Kostnad
for bedriften

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
– en grunnleggende inntøring



TROND KRISTOFFERSEN

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave
– en grunnleggende innføring



TROND KRISTOFFERSEN

Stein Tall		Per 28. februar 20x1		
Posteringsliste lønn		Denne periode		Hittil i år
Konto	Tekst	Debet	Kredit	Beløp
1920	Bankinnskudd		21 000	– 36 000
1950	Bankinnskudd skatt	7 500		12 000
2600	Forskuddstrekk		7 500	– 12 000
2770	Skyldig arbeidsgiveravgift		2 961	– 5 076
2780	Arbeidsgiveravgift av feriepenger		355	– 609
2940	Påløpne feriepenger		2 520	– 4 320
5000	Lønn	21 000		36 000
5090	Feriepenger	2 520		4 320
5400	Arbeidsgiveravgift av lønn	2 961		5 076
5410	Arbeidsgiveravgift av feriepenger	355		609
	Sum	34 336	34 336	0

I løpet av mars betales

- skyldig forskuddstrekk med 12 000 kroner finansiert med uttak fra bankkonto skatt
- skyldig arbeidsgiveravgift av lønn med 5 076 kroner finansiert med uttak fra ordinær bankkonto
- Påløpne feriepenger inklusive arbeidsgiveravgift på 4929 kroner (= 4320 + 609) utbetales først neste år.

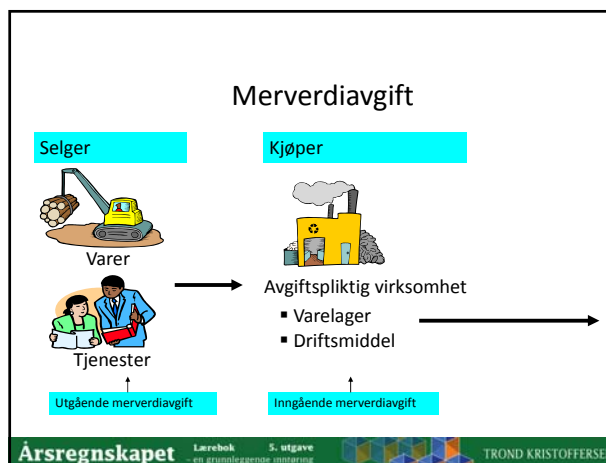
Lønnskostnad	
Resultatregnskapet per 28.02.20x1	
5000 Lønn	36 000
5090 Feriepenger	¹⁾ 4 320
5400 Arbeidsgiveravgift av lønn	5 076
5410 Arbeidsgiveravgift av feriepenger	609
Sum arbeidsgiveravgift	²⁾ 5 685
Sum lønnskostnad	46 005

1) 36 000 kroner · 12 % = 4 320 kroner

2) 40 320 kroner · 14,1% = 5 685 kroner

Merverdiavgift

- Generelt
 - En av de viktigste inntektspostene i statsbudsjettet
 - Innbetales av næringsdrivende og enkelte offentlige virksomheter
 - Ordinær sats er på 25 %
 - Næringsmidler har redusert avgiftssats på 15 %
 - Enkelte ytelser har lav sats på 10 %, f.eks. leie av hotellrom
 - Noen ytelser er fritatt for avgift for eksempel ved salg av varer og tjenester til utlandet (eksport)

Merverdiavgift - illustrasjon

		Utgående merverdiavgift	Inngående merverdiavgift	Avgift å betale
Pris fra produsent	100,00			
+ 25 % merverdiavgift	25,00	25,00		= 25,00
= Detaljisten betaler	125,00			
- Inngående merverdiavgift	(25,00)			
Netto kostpris detaljist	100,00			
+ Avanse (60 %)	60,00			
	160,00			
+ 25 % merverdiavgift	40,00	(40,00)	- 25,00	= 15,00
= Forbruker betaler	200,00		Sum avgift	40,00

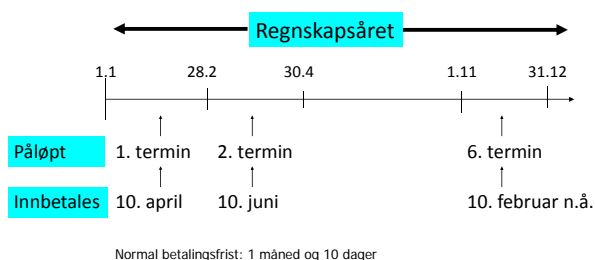
Merverdiavgift - illustrasjon


- "Merverdikjeden".

	Verdiøkning		Avgift
Produsent	100	(= 100 - 0)	25
Detaljist	60	(= 160 - 100)	15
Forbruker	-	(0)	-
Sum	160		40

Hvert ledd betaler inn avgift av verdiøkningen (avansen) i sitt ledd

Terminoppgjør merverdiavgift



	TV-Spesialisten Industrigata 8 0600 Industribyen	Faktura nr. 14.105 No 919 060 500 MVA Dato 8. oktober 20x1
Markedskontakt Bakkegata 14 0600 Industribyen		Forfall 22. oktober 20x1
Farge TV-mottaker		
1 stk. Panasonic 32" Nicam stereo		6 300
+ Porto og emballasje		200
		= 6 500
+ 25 % merverdiavgift		1 625
= Fakturabeløp = Sum å betale		= 8 125
Etter forfall beregnes 1 % rente per måned		

Merverdiavgift

- Eksempel
 - Kari Bølge driver en bedrift med salg av TV-apparater - TV-Spesialisten.
 - Bedriften er avgiftspliktig etter merverdiavgiftsloven

TV-Spesialisten



Merverdiavgift

- Eksempel
 - Kari Bølge kjøper inn varer fra sin leverandør:

	Antall	Pris	Sum
Farge TV	4	2 500	= 10 000
+ 25 % merverdiavgift			2 500
= Sum å betale			= 12 500
15 dagers kreditt			

Merverdiavgift - kjøp

- Fakturaen regnskapsføres som:

Tekst	Nr.	Bankinnskudd		Leverandørgjeld		Inngående merverdiavgift		Varekjøp (resultat)	
		Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
....									
Kjøp	1								
Betaling til leverandør	2								

Balansen Utgiften / kostnaden er uten merverdiavgift

Merverdiavgift - salg

- Eksempel:
 - TV-Spesialisten har solgt kontant:

	Antall	Pris	Sum
Farge TV	4	6 000	= 24 000
+ 25 % merverdiavgift			6 000
= Sum å betale - kontantbetaling			= 30 000

Merverdiavgift - salg

- Fakturaen regnskapsføres som:

Dato	Tekst	Nr.	Bankinnskudd		Utgående merverdiavgift		Salgsinntekt (resultat)	
			Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
							
	Salg	1						

Balansen

Salgsinntekten er uten merverdiavgift

Avgiftsoppgjøret

Inngående merverdiavgift		Oppgjørskonto merverdiavgift		Utgående merverdiavgift	
Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
x					x

Skyldig avgift betales ved uttak fra en bankkonto

Merverdiavgift - avgiftsoppgjør

Dato	Tekst	Nr.	Bankinnskudd		Utgående merverdiavgift		Inngående merverdiavgift		Oppgjørskonto merverdiavgift	
			Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
	Saldo				6 000	2 500			
	Overføring									
	Betaling									
	Sum									

- Netto avgift (utgående – inngående merverdiavgift) er en pengeoverføring og belaster derfor bedriftens likviditet

Avgiftsoppgjøret

1	Samlet avgiftspliktig og avgiftsfri omsetning	
2	Avgiftsfri omsetning	
3	Avgiftspliktig omsetning	
4	Utgående merverdiavgift (25 %) av post 3	
5	– Fradragsberettiget inngående merverdiavgift	
	Avgift til gode	
	Avgift å betale	